

Unutulmayan avcılık geleneği: Salbuurun

Salbuurun eski bir avcılık geleneği. Bu geleneğe göre yaklaşık 40 avcı birlikte günlerce avlanmaya çıkıyor. Salbuurun'da her avcının birbirinden farklı görevi bulunuyor...

Biçimle değişen psikolojiler

Geçmiş yıllarda genelde vücutta kaza sonucu oluşan deformasyonların giderilmesi için adını duyduğumuz estetik operasyonlar, günümüzde popüler kültürün bir ürünü olarak karşımıza çıkıyor. 'İdeal insan' olma yolunda her geçen gün daha fazla insan estetik cerrahların kapısını çalıyor.

GAZETE Manas

Motosikletli Seyyah

Hakan Eriş'in yıllık izni her yıl uzun bir iş temposunun sonunda kullanılan sıradan izinlerden değil. Bankada IT uzmanı olarak çalışan Eriş, yıllık izinlerinde motoruyla İstanbul'dan uzak diyarlarda alıyor soluğu.

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ UYGULAMA GAZETESİ

EKİM 2019 / SAYI: 73

www.manas.edu.kg

KTMÜ'de 2019-2020 Akademik Yılı Açılışı gerçekleştirildi

Kırğızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) yeni eğitim-öğretim yılı üniversitenin Kongre ve Kültür Merkezi'nde 30 Eylül 2019'da düzenlenen törenle açıldı.

Koca yürekli
gençler iyilik
dağıtıyor

8

Nesli giderek
yok olan
hayvanlar

11

KTMÜ'de 2019-2020 Akademik Yılı Açılışı gerçekleştirildi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) yeni eğitim-öğretim yılı üniversitenin Kongre ve Kültür Merkezi'nde 30 Eylül 2019'da düzenlenen törenle açıldı.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Programa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bışkek Temsilcisi Atınç Keskin, Türkiye Cumhuriyeti Bışkek Büyükelçiliği Eğitim Müşaviri Harun Karcı, Kültür ve Tanıtma Müşaviri Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Din Hizmetleri Müşaviri Şemsettin Ünal, Türkiye Maarif Vakfı Kırgızistan Temsilcisi Hüsnü Bircan, TİKA Bışkek Program Koordinatörü Ali Muslu, Ahıskalılar Derneği temsilcileri, ev sahibi Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev, akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

İki ülkenin milli marşlarının okunmasıyla başlayan program açılış konuşmalarıyla de-

vam etti. Rektör Prof. Dr. Balcı, açılış konuşmasında, KTMÜ'nün kuruluş amacı doğrultusunda azim ve kararlılıkla yoluna devam ettiğini söyledi. Rektör Prof. Dr. Balcı, "Kırgızistan'ın bağımsızlığının hemen ardından kurulan bir üniversite olarak Kırgız Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kardeşlik nişanesi ve en somut projesi olarak amacımız doğrultusunda üniversitemizi geleceğe taşımaya devam ediyoruz. Amacımız öncelikle Kırgızistan'ın bu büyük değişimi yaşadığı dönemde ihtiyaç duyacağı nitelikli insan gücünü yetiştirip ülkenin kalkınmasını, gelişmesini, dönüşümünü ve değişimini sağlayacak vasıflı insan gücünü ülkeye kazan-

dırmaktır. Memleketini seven, ailesine bağlı, ülkesinin geleceği için hiçbir fedakarlıktan çekinmeyen yeni bir nesil yetiştirmektir. Bugün KTMÜ mezunları bu özellikleriyle herkesin en yüksek takdirini kazanmaktadır. Memleket sevgileri, aile bağlılıkları, yüksek ahlakları, terbiyeleri, disiplinleri, çalışkanlıkları, etkili iletişim kurma becerileri ve aldıkları yüksek eğitimle verdikleri güven, Manas Üniversiteleri gittikleri her yerde seçkin birey haline getirmiştir. Onlar dünyanın 5 kıtasında 42 ülkesinde onurla, şerefle çalışmakta ya da kurdukları işle başkalarına iş imkânı vermektedirler. Bu, KTMÜ'nün uluslararası bir eğitim markası olma hedefini

gerçekleştirdiğini gösteren en kıymetli veridir." dedi.

KTMÜ'nün iki ülkenin Cumhurbaşkanı'nın takdirine mazhar olduğunu Cumhurbaşkanı'nın KTMÜ'nün gelişmişlik düzeyiyle ilgili sözlerini hatırlatarak vurgulayan Rektör Prof. Dr. Balcı, bu yıl kuruluşunun 24'üncü yılını dolduran ve yüksek hedeflerine ulaşma yolunda hızla ilerleyen KTMÜ'ye emek verenlere, "Bu kutlu yolda bir tuğla da ben koydum diyen herkese en kalbî şükranlarımı sunuyorum." sözleriyle teşekkür etti.

Rektör Prof. Dr. Balcı konuşmasını, "Üniversitemiz bilim ve bir mükemmellik merke-

zi olma yolunda kararlı adımlarla ilerlemektedir. Bu sene sağlamış olduğumuz gelişme, bir önceki senenin gelişiminin üstünde bir rekor olarak ortaya çıkmıştır." sözleriyle sürdürdü ve istatistiki verilere dayanarak üniversitenin son 10 yılda pek çok alanda kaydettiği gelişmeyi anlattı.

Rektör Vekili Prof. Dr. Kulmırzayev ise KTMÜ'nün akademik anlamda Kırgızistan'da birçok yeniliğe ve gelişmeye öncülük ettiğini söyledi. Üniversitenin topluma ve Türk dünyasına sağladığı katma değer pek çok alanda diğer üniversitelerden farklılıklar meydana getirdiğine, bu farklılıkların iç ve dış çevrede üniversite ile ilgili farkındalık oluşturduğuna dikkat çeken Rektör Vekili Prof. Dr. Kulmırzayev, toplumun her kesiminin artık KTMÜ'den sürekli yenilikler ve farklılıklara yol açan gelişmeler beklediğini, bu durumun üniversitenin sorumluluğunu daha da arttırdığını, bu sorumluluk bilinciyle çok daha büyük başarıları imza atmak için çalışmaya devam edileceğini anlattı.

Açılış programı, konuşmaların ardından Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Coşkan Ilıcalı'nın "Akademisyen Olmak" başlıklı açılış dersiyle devam etti. Açılış dersinden sonra Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri tarafından verilen konserle program sona erdi.

2019–2020 Akademik Yılı I. Birleşik Akademik Genel Kurul Toplantısı yapıldı

Kırgızistan–Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) “2019–2020 Eğitim–Öğretim Yılı I. Birleşik Akademik Genel Kurul Toplantısı ve Ahmet Yesevi’yi Anma Programı” düzenlendi.

Ahmet Yesevi’yi Anma Programı kapsamında İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Çakmaklıoğlu “İlk Büyük Türk Mutasavvıfı Olarak Bilinen Hoca Ahmet Yesevi’nin Dindarlık Anlayışı” konulu sunum yaptı.

Kasım Tınistanov Konferans Salonu’nda 26 Eylül 2019’da gerçekleştirilen toplantı gündemi “2019-2020 Eğitim–Öğretim Yılı’nın Değerlendirilmesi, 2018-2019 Eğitim–Öğretim Yılı Faaliyetleri ve Beklentiler, Kalite Geliştirme Çalışmaları ve Hedefler” olarak belirlendi.

Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev konuşmasında yeni eğitim–öğretim yılının geçen yıllardaki başarıların üstüne çok daha fazla başarılar ekleyerek hedefler doğrultusunda sürekli ilerlemeye odaklı olacağını, başta akademik kalite olmak üzere kalitenin sürekli artırılması için çalışılacağını söyledi. Kalitenin artırılmasına yönelik fikirlerin sürekli destekleneceğini söyleyen Rektör Vekili Prof. Dr. Kulmırzayev, bugüne kadar üniversiteye katkı sunanların emeklerini saygıyla karşıladıklarını, ancak üniversitenin daha da gelişmesi için dünle yetinilmeyeceğini, bu-

gün ve yarın da durmaksızın çalışmaya aday kişilerle yola devam edileceğini vurguladı.

Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı huzur ve yenilikçilik temel ilkelerine vurgu yaparak başladığı konuşmasında gelişmenin yenilikçilikle sağlanabileceğini söyledi ve “Yeni kavramlar bulmak, yeni fikirler bulmak, yeni projeler

üretmek, yeni işler yapmak ve sonuçta da yeni ürünler ortaya çıkarmak gerekiyor. Geçmişte çok büyük işler yapılmış olabilir. Hepsine teşekkür ediyoruz. Allah bunları yapanlardan razı olsun! Ama biz geçmişe gitmek istemiyoruz, biz geleceği inşa etmeye çalışıyoruz. O halde bize geleceğe ait bir söz söyleyen-

ler gerekiyor. Dolayısıyla bu konu bizim temel meselemizdir.” dedi.

Rektör Prof. Dr. Balcı konuşmasını akademik birimler, eğitim programları, öğrencilerin ve mezunların sayısı ve istihdam durumları, akademik ve idari personel sayıları, fiziki altyapı, bilişim teknolojileri, bilimsel faaliyetler, ta-

ranan dergilerde yayınlanan makaleler ve atıflar, sosyal sorumluluk ve topluma hizmet projeleri ve çevre alanlarında KTMÜ’nün son 10 yılında kaydedilen yüksek performansı anlattığı bir sunumla sürdürdü. Bütün bunlardan duyulan memnuniyetin sürekli yinelenen anketlerde açıkça görüldüğünü belirten Rektör Prof. Dr. Balcı, yakın zamanda gerçekleştirilecek önemli hedeflerden birinin de üniversitenin dijital dönüşümünün tamamlanması olduğunu ifade etti ve diğer başlıca hedefleriye eğitimde uluslararası bir marka, bilimde bir cazibe merkezi, toplum ve iş dünyası için gerçek bir değer, uluslararasılaşmada örnek bir üniversite, Türk dünyasının birlikteliğinde ve gelişmesinde etkin bir güç, dünya bilimine katkısı ile saygın bir üniversite olmak olarak sıraladı.

Program konuşmalarının ardından akademik unvanları yükseltelen akademisyenlere cübbelerinin giydirilmesi ve hatıra fotoğrafının çekilmesiyle sona erdi.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVİ

Çam ve Erdoğan KTMÜ'yü ziyaret etti

Türkiye Cumhuriyeti (TC) Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Dr. Serdar Çam ve Dünya Etnospor Konfederasyonu Başkanı Necmettin Bilal Erdoğan, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ni (KTMÜ) ziyaret etti.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Ziyarette T.C. Bışkek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban, İbn Haldun Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İrfan Gündüz, TİKA Bışkek Program Koordinatörü Ali Muslu, Kırgızistan Ahıs-kalı Türkler Derneği Başkanı Atamşah Dursunov ve Türk Yatırımcı Aydın Mıştaçoğlu da bulundu.

KTMÜ Senato Salonu'nda 24 Eylül 2019'da gerçekteştirilen toplantıda konuşan ev sahibi Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Asılбек Kulmırzayev, ziyaretten duydukları memnuniyetlerini ifade ederek, teşrifleriyle Manas camiasını şereflendiren konuklara şükranlarını sundular.

Her yıl gelişen üniversite

Bakan Yardımcısı Dr. Çam, konuşmasında, "KTMÜ'nün Türk ve İslam dünyasının önemli üniversiteleri konumunda olması için adım adım süreçler gelişiyor. Üniversitenin kademeli olarak her yıl bir yıl öncekine göre artarak geliştiğini görmemiz bizi her zaman mutlu ediyor ve gururlandırıyor." sözlerini söyledi.

Dr. Çam, Türkiye'nin 2023 turizm hedefine de değindiği konuşmasında, "Türkiye'de işsizlik sorunu yoktur. Sadece çok spesifik yetişmiş insan kaynağına yönelik ihtiyaç vardır. Bu anlamda, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı kuruldu. 2023 hedefi doğrultusunda, 70 milyon turiste ve 65 Milyar Dolar turizm geliri için turizm sektöründe önemli yatırımlar yapılıyor. Tabii ki kişi başi turistlerin bırakacağı döviz miktarının gelişmesi noktasında da çok önemli çalışmalar yapıyoruz. Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile birtakım anlaşmalar yaparak turizm alanında başta olmak üzere eğitim gören çocukların birkaç dil öğrenmesi, şirketlerde ve otellerde staj yapması, meslek tecrübesi kazanması ve çalışırken para kazanması gibi hedefleri öngördük. KTMÜ'nün bu manada, özellikle Orta Asya'ya dönük olarak, Rusça ve Türkçe'nin yanı sıra diğer dilleri bilen, başta turizm olmak üzere kültür, sanat, opera, tiyatro ve pek çok alan-

da ihtiyaç duyulan insan kaynağını üretmeye devam edeceğine inanıyoruz." dedi.

İki ülke ilişkilerinin en büyük nişanesi

Dünya Etnospor Konfederasyonu Başkanı Necmettin Bilal Erdoğan da KTMÜ'nün iki ülke ilişkilerinin en büyük nişanesi olduğunu ifade etti.

Ciddi hedefleri bulunan KTMÜ'nün son dönemde sıçrama yaptığını vurgulayan Erdoğan, üniversiteye emeği olanların gayretleriyle birlikte üniversitenin çok daha ileriye gideceğine inandığını ifade etti ve "Türkiye ile Kırgızistan ilişkilerinde sorun alanları olarak görülebilecek meseleler içinde bu üniversitenin varlığı çok ciddi bir denge unsurudur, bir cevaptır. Onun için hepimize teşekkür ediyorum. Burada olmaktan duyduğum mutluluğu tekrar belirtmek istiyorum. Başarılar diliyorum. Allah yardımcınız olsun." sözleriyle düşüncelerini açıkladı.

En büyük zenginlik

İbn Haldun Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Gündüz, zenginliğin ölçüsünün ne uranyum ne petrol ne doğalgaz olduğunu, dünyadaki en büyük zenginliğin eğitilmiş insan enerjisi olduğunu söyledi. Bu nedenle insana sahip çıkmanın ve insanı yetiştirmenin çok önemli olduğunu belirten Prof. Dr. Gündüz, böylesine kutsal bir görevi ifa eden KTMÜ'ye destek vermeye her zaman hazır olduklarını vurguladı.

Nitelikli iş insanları

TBMM Erzurum Milletvekili Taşkesenlioğlu Ban, KTMÜ'nün Türkiye'nin ve Kırgızistan'ın ihtiyacı olan nitelikli iş insanların yetiştirilmesine çok ciddi emek vereceğini belirtti. Taşkesenlioğlu Ban, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın KTMÜ'ye ziyaretlerinin üniversitenin katma değerini çok daha ileri noktalara taşıdığını da vurguladı.

Ziyaret, konuklara hediye takdimi ve hatıra fotoğrafı çektirilmesiyle sona erdi.

Akademik Kadroya Yeni Katılan Akademisyenlerle Buluşma

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev, Manas camiasına yeni katılan akademisyenlerle bir araya geldi.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

KTMÜ'ye 2019-2020 akademik yılında Türkiye'nin 13 üniversitesinden 6 profesör doktor, 6 doçent doktor ve 5 doktor öğretim üyesi geldi. 13 Eylül 2019'da Rektörlük Senato Salonu'nda düzenlenen toplantıya fakülte dekanları ve yükseköğretim müdürleri de katıldı.

KTMÜ tanıtım filminin ve geleneksel Kırgız yaşamının gösterildiği "Göçebe Oyunları" filminin izlettirilmesiyle başlayan toplantıda konuşan Rektör Prof. Dr. Balcı, 2010 itibarıyla hazırlanan istatistiğe göre o günden bugüne kadar üniversiteye Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kurulu 39. Maddesi kapsamında 63 üniversiteden 217 akademik personel geldiğini söyledi.

Rektör Prof. Dr. Balcı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sunduğu imkânlarla üniversitede değer üretmek ve hizmet etmek için değişik zamanlarda gelen öğretim elemanı kardeşlerine kucak ačan, onlara Kırgızistan'da evinde gibi hissettiren kardeş Kırgızlara şükranlarını sundu.

Yeni öğretim elemanlarından beklentilerin yüksek olduğunu hatırlatan Rektör Prof. Dr. Balcı, Türkiye'nin bu kadar emek verip kaynak ayırarak gönderdiği bireylerin farklı olması, herhangi bir kişi gibi davranmaması gerektiğini söyledi ve "Hepiniz Türkiye'yi temsil ediyorsunuz. Bunu hiç unutmayın. Adınız var; ama o adın en başında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşi var. Onu temsil ediyorsunuz. Bunun şerefiyle yaşamak durumundayız." diye konuştu.

Rektör Vekili Prof. Dr. Kulmırzayev de bu sene KTMÜ'nün 24. kuruluş yıl döneminin kutlanacağını, bu kısa sürede çok iş yapıldığını, üniversitenin çok yol kat ettiğini, Türk dünyası gençlerinin bu çatı altında bir araya geldiğini, bu gençlerin çağdaş düzeyde eğitim almalarının, ortak tarihlerini, kültürlerini, değerlerini bilmelerinin öğretim elemanlarının da sorumluluğunda olduğunu söyledi. Prof. Dr. Rektör Vekili Kulmırzayev; akademik ve idari insan kaynağı ile öğrencilerin gönül birliği ve büyük çabaları sonucu ulaşılan başarıların yeni gelen öğretim elemanlarının katkılarıyla sürdürüleceğine, hedeflere ulaşmada onların da katkı sunacağına inandığını dile getirdi.

Rektör Prof. Dr. Balcı'nın üniversitenin son 10 yıldaki gelişimini gösteren sunumu, Akademik Performans ve Teşvik Yönetmeliği uygulaması hakkında bilgi vermesi ile devam eden toplantı, Manas Ailesi'ne yeni katılan akademisyenlere rozet takılmasıyla son buldu.

Genç Türkologlar Manas'ta buluştu

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) Uluslararası Genç Türkologlar Sempozyumu'nun sekizincisi düzenlendi.

Kutadgu Bilig'in yazılışının 950'nci ve Kırgız Cumhuriyeti Devlet Dili Kanunu'nun kabul edililişinin 30'uncu yıl dönümü nedeniyle düzenlenen Sempozyumun 23 Eylül 2019'daki açılışına, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi Ersoy, KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balci, akademisyenler, öğrenciler ve basın mensupları katıldı.

Programın başında iki ülkenin millî marşları okundu; Üniversite tanıtım filmi gösterildi; Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri tiyatro oyunu sergiledi.

Rektör Prof. Dr. Balci, konuşmasında, Genç Türkologlar Sempozyumu'nun KTMÜ'nün kuruluş amacına uygun önemli faaliyetlerinden biri olduğunu belirterek üniversitenin 21. yüzyılda Türk dünyasına ve insanlığa büyük hizmeti olacak, ortak aydınlık bir kadere birlikte yürüyecek yeni bir nesil yetiştirmek için kurulduğunu hatırlattı.

Rektör Prof. Dr. Balci, "Ecdadımız bize bir büyük medeniyet ve onurlu bir miras bıraktı. Bugün başımızı dik tutup geleceğe güvenle bakmamızı sağladı. Bugün Kaşgarlı Mahmut'u, Yusuf

Has Hâcib'i kim unutabilir? Bugün Mevlana'yı, Yunus Emre'yi kim unutabilir? Bu yüzyıla geldiğimizde Cengiz Aytmatov'u, Mehmet Akif Ersoy'u, Necip Fazıl Kısakürek'i, Yahya Kemal'i, Peyami Safa'yı kim unutabilir? Bunların hepsini söylediğimiz zaman bir büyük deryanın içerisinde olduğumuzu görüyoruz. Biz büyük bir derya içerisindeyiz. Biz bu deryanın temin edeceği, sunacağı bütün imkânları değerlendirip geleceğe inşallah birlikte yürüyeceğiz. Kendimize güvenirse, atalarımızın bize miras olarak bıraktığı değerleri kimli-

ğimizin bir parçası hâline getirir, içselleştirir, başımıza taç edersek, ilimle imanın birleştiği, ahlakın donattığı hakiki yol gösterici çizgide yolumuzu sürdürürsek, elbette ki Türk dünyasının geleceği aydınlıktır. Bu aydınlık geleceğe ışık tutacak olan da Türkoloji faaliyetleridir" dedi.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Ersoy, Türk Milleti'nin tarihe yön veren büyük milletlerden olduğunu, tarih sahnesinden Türklerin silinmesi durumunda geriye ne Çin ne Moğol ne İran ne Arap ne de Avrupa tarihinin kalacağını söyledi. Türklerin dünya tarihine pek çok değer kazandığını ve bu alanlardan birinin de dil olduğunu anlatan Prof. Dr. Ersoy; Kutadgu Bi-

lig'in 950, Orhun Anıtlarının 1300 yıl öncesine, Türklerin dil tarihinin bundan da öncesine dayandığını hatırlatarak, dünyadaki bazı milletlerin varlıklarının henüz 200'üncü 300'üncü yılını kutladıklarını belirtti.

Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Layli Ükübayeva ve Türkoloji Bölüm Başkanı Doç. Dr. Burul Sarginbayeva yaptıkları konuşmalarda bilim insanlarıyla bir araya getirilen gençlere yol göstermek, gençlerin köklü mirasının ve dillerinin değerinin farkında olmasını sağlamak için düzenlenen Genç Türkologlar Sempozyumu'nun büyük ilgi görmesinin Türk dünyası için büyük mutluluk olduğunu vurguladılar.

Sempozyuma Kırgızistan'dan 25, Türkiye'den 5, Azerbaycan'dan 4, Kazakistan'dan 3, Özbekistan'dan 4, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden 2 genç Türkolog ve Türkoloji alanında tanınan akademisyenler katıldı.

Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Feyzi Ersoy moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Osman Mert, "Yusuf Has Hacib ve Kutadgu Bilig"; Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Kemal Tavukçu, "Kutadgu Bilig'in Türk Kültür Tarihindeki Yeri ve Önemi" konulu bildirilerini sundular. Panelde Fırat Üniversitesi İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Esma Şimşek ile İstanbul Kültür Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yakup Çelik de bildirileriyle yer aldı.

Program hediye takdimi ve hatıra fotoğrafı çekilmesiyle son buldu.

KTMÜ'de Kültürel Miras ve Turizm Kongresi düzenlendi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) ev sahipliğinde, KTMÜ ve Selçuk Üniversitesi iş birliğiyle III. Uluslararası Kültürel Miras ve Turizm Kongresi düzenlendi.

Türk dünyasının büyük yazarı Cengiz Aytmatov'un anısına 17-19 Eylül 2019 tarihleri arasında düzenlenen Kongrede 70'ten fazla bildiri sunuldu, turizm alanına dönük araştırma teknikleri üzerine bir seminer verildi ve çalıştay yapıldı.

Kırgızistan'ın turizm potansiyelinin, geleceğinin ve Türkiye ile ilişkilerinin ele alındığı Çalıştay'da, turizm ve kültür projelerinde

Türkistan odaklı olunması, bu bağlamda bir üst kurulun oluşturulması, İpek Yolu'nun projelerle değerlendirilmesi, tanıtıma ve kültürel mirasa önem verilmesi gibi hususlar üzerinde duruldu.

Kapanış programında konuşan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balci, Kongreyi çok faydalı ve anlamlı bulduğunu, Kongreyi desteklemeye devam edecek-

lerini, KTMÜ Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu'nun tüm etkinliklerine işvereni, çalışanı, akademisyeni ve diğer kesimleriyle Kırgızistan'daki tüm turizm paydaşlarının mutlaka katıldığını ve bu Kongreye de Türk dünyasından daha çok insanın ve özellikle de müteşebbisin katılımının sağlanmasının yararlı olacağını, Türk dünyasının iki yakasının bir araya geldiğini, artık bu yolda azimle ilerlenmesi gerektiğini söyledi.

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Manas'ta Bağ Bozumu Şenliği yapıldı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde "Bağ Bozumu Şenliği" düzenlendi. Ziraat Fakültesi Dekanlığının düzenlediği Şenlik, Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Paksoy, akademisyenler ve öğrencilerin katılımıyla Ziraat Fakültesi Uygulama Bahçesi'nde 5 Eylül 2019'da gerçekleştirildi.

Bağ bozumunun gerçekleştirilmesinin ardından etkinlik ile ilgili olarak konuşan Rektör Prof. Dr. Balcı, öğrencilerle yapılan anketlerin onların eğitim-öğreti-

min uygulama tabanlı olmasını talep ettiklerini gösterdiğini, bağ bozumu etkinliğinin uygulamanın güzel bir örneği olduğunu söyledi. Rektör Prof. Dr. Balcı, "Uygulamak demek, bir işi en azından bir kere yapmak demektir. Ziraat Fakültesi'nde yoğun bir şekilde uygulamalar yapılmakta ve öğrenciler bir işi bir değil, birçok defa yaparak öğrenmelerini sağlamlaştırmaktadırlar. Bugünkü uygu-

lamanın sonucunda gençlerimizden bazıları çıkıp 'Ben bir bağ kurabilirim.' diyebilmelidir. Memleketindeki arazisinde bir bağ kurarak ekmeğini kazanabilir duruma gelmelidir. Mesele ekmeğini kazanmaktır. Ziraat Fakültesi ekmeğın kazanılmasına en yakın mesleklerden birisidir. Dolayısıyla bunların hepsinin bu inançla, duyguyla, maksatla hayırlı sonuçlar vermesini diliyorum." diye konuştu.

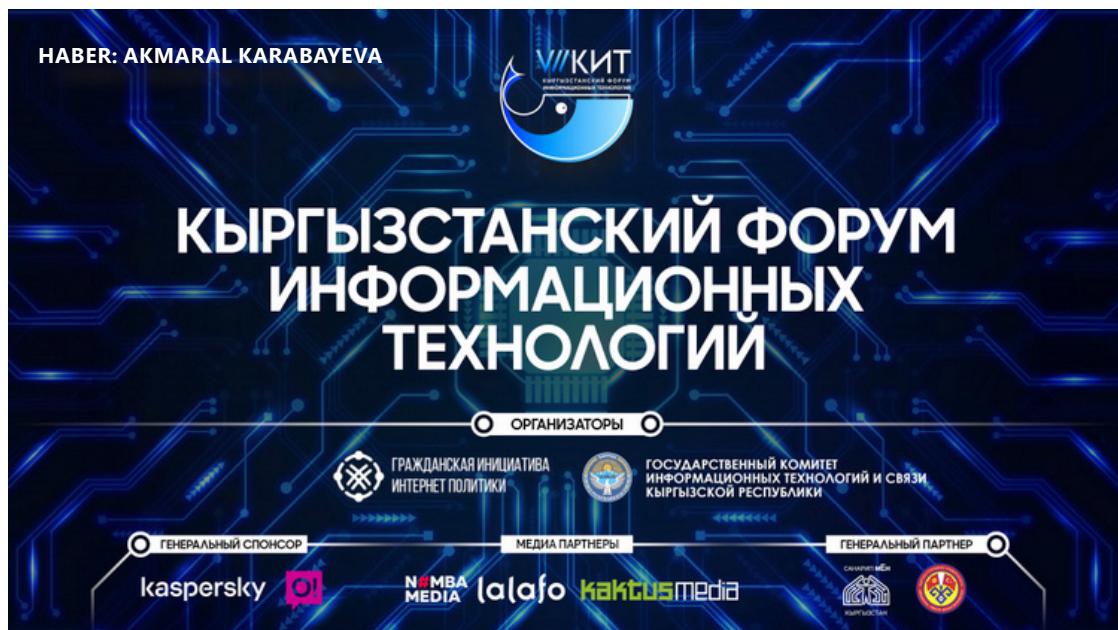
Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Paksoy ise öğrencilerin edindikleri bilimsel bilgi ve tekniği uygulama alanı bulduğunu, yüksek verimli ürünler yetiştirilmeye başlandığını, Kırgızistan'da ilk defa en üst düzeyde koruma sağlayan bir koruma tekniği kullanıldığını ifade etti.

Ziraat Fakültesi'nde öğrencilerin iyi ve kaliteli ürün yetiştirilmesi için teknik pratikler son derece önem arz ediyor.

Bu pratikler fakültede teorik dersler ile birlikte veriliyor. Bunun için fakülte altyapısı olarak meyve bahçeleri, üzüm bağları, süs bitkileri bahçesi, seralar ve laboratuvarlar bulunuyor. 2017'de kurulan bağ plantasyonunda Türkiye, Ukrayna, Türkmenistan, Rusya, Azerbaycan, Kazakistan, Tacikistan ve Kırgızistan'dan temin edilen 35 üzüm çeşidi bulunuyor.

Manas Üniversitesi Bilgi Teknolojileri Forumu'na ev sahipliği yaptı

VII. Kırgızistan Bilgi Teknolojileri Forumu (KİT-2019) 24 Eylül 2019'da Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

İki yılda bir düzenlenen Bilgi Teknolojileri Forumu bu yıl Bilgi Teknolojisi ve İletişim Devlet Komitesi ile Kırgızistan Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından "Dijital ben, Dijital Kırgızistan, Dijital ol!" sloganıyla düzenlendi.

Düzenleme kurulundan edinilen bilgiye göre, Rusya, Kazakistan, Ukrayna, Finlandiya ve ABD'den gelen 10 bilgi teknolojisi uzmanının konuşmacı olarak yer aldığı KİT-2019 Forumuna yaklaşık 2 bin kişi katılım gösterdi.

Forum bilgi teknolojisi alanında gelişmeler kaydeden kişi ve kurumlara ödül takdimiyle başladı. Forumun açılış konuşmasında söz alan Bilgi Teknolojisi ve İletişim Devlet Komitesi Başkanı Dastan Dogoyev, KİT-2019 forumunun hem Kırgızistan'da hem

de dünyada bilgi teknolojileri alanındaki son gelişmelerin gözden geçirilmesinde yarar sağladığını ifade etti.

Ana konusu siber güvenlik ve kişisel bilgilerin korunması olan KİT-2019 forumu; tartışmalar, münazaralar, yuvarlak masa toplantıları ve master klas gibi çeşitli etkinliklerle devam etti. Tüm gün devam eden forum kapsamında katılımcılar için interaktif programlar düzenlenerek bilgi teknolojilerine ilgi duyanlar için web sitesi oluşturabilme konusunda uzmanlık dersleri alabilme, PUBG oyun turnuvasına katılabilme ve ödüller kazanabilme imkanı sunuldu. Organizatörlerden alınan bilgiye göre Bilgi Teknolojileri Forumunun gelecek oturumu 2021 yılında yapılması planlanıyor.

Salbuurun eski bir avcılık geleneği. Bu geleneğe göre yaklaşık 40 avcı birlikte günlerce avlanmaya çıkıyor. Salbuurun'da her avcının birbirinden farklı görevi bulunuyor. Bir avcı avlanacak hayvanın izini sürerken bir diğeri av kuşlarıyla avını kapıyor, başka bir avcı ise avı avlanma pozisyonunu alan avcılarının görüş açısına doğru yönlendiriyor.

Avcılık, ilkel çağlarda insanların yaşamını idame ettirebilmeleri için başvurdukları en önemli beslenme yöntemlerinin başında geliyor. Göçebe halklardan biri olan Kırgızlarda avcılığın tarihi çok eskilere dayanıyor. Kırgızistan'da bulunan ilkel çağlardan kalma taşların üzerine kazılarak yapılan resimlerde (petroglif) avcılığa ilişkin bir dizi emareler yer alıyor. Bu resimlerde de yer aldığı üzere Kırgızların ata binerek, ok atarak, kuş yetiştirerek köpekleriyle birlikte avlanmaya çıktığı görülüyor. Salbuurun, Kırgız dilinde bir çeşit avlanma olarak tabir ediliyor. Salbuurun'un avcılık olduğunu Manas destanında da yer alan "İt agıtıp, kuş salıp, Salbuurundap cer çalıp-Köpek avcılığı, kuş avcılığı yaparak, ava çıkarak..." ile "Meeley kiyip boo tagıp, Salbuurunga attanıp" El-diven giyerek, ip bağlayarak, ava çıkıp" gibi ifadelerle daha net olarak anlatılabiliyor.

Salbuurun yaklaşık 40 kişilik avcı gruplarının günlerce avlanmaya gitmesi olarak tanımlanıyor. Salbuurun'un daha kalabalık olarak gidilmesi; ilkel çağlarda avcılarının daha büyük hayvanları avlamaya gittiklerinde daha fazla insan gücüne ihtiyaç duyulmasıyla açıklanıyor. Göçebe halkların karşılaştığı en önemli sorunlardan savaş ve doğal afetler karşısında bitap düşen göçebe halklar Salbuurun yaparak açlık ve kıtlığın getirdiği yıkımları bir nevi sarmaya çalışıyor. Kırgızlar Salbuurun'u üç amaca hizmet ettiği için yapıyor. Bu amaçlardan ilki, açlık ve yoksulluk içinde olan insanlara eğittikleri kuşla ava çıkarak ve ok atarak avlandığı hayvan-

ları besin kaynağı olarak sunması. İkincisi, Salbuurun'un göçebe halkların kültürel ve askeri anlamdaki avlanma sistemini öğrenme ve uygulayabilme imkanı sunuyor olması. Bu amaca göre genç avcılar grup olarak köpekleri ve kuşlarıyla birlikte ava çıkıyorlar. Avda eğittikleri kuşlarla geniş arazilerdeki hayvanları yakalamak için çeşitli taktikler uygulanıyor. Böylelikle askeri anlamda stratejilerin kavranılması olanağı da doğmuş oluyor. Üçüncü amaç ise Salbuurun'un eğlenme ve sportif bir faaliyet gerçekleştirme fırsatı sunması. Tarihi kaynaklarda da yine Cengiz Han, Abılay Han, Batıy Han ve Ormon Han, Borombay Beğ'in Salbuurun faaliyetlerini sportif ve eğlenme amacıyla kullandıkları yer alıyor. Yine destanlarda gruplar halinde bir arada bulunan avcı gençlerin ata binerek, borazanlarını ve davullarını çaldığını, Salbuurun yaptığını ve avların derilerini toplayarak bu derileri liderlere verdiğine ilişkin ifadeler yer alıyor.

İlk kar yağdığında Salbuurun'a gidilir

Salbuurun'un sadece Kırgızlara ait bir gelenek olmadığına söyleyen şecereci Amantur Tentiye, "Salbuurun geleneği,

Türk dilli topluluklardan Kırgız, Kazak, Tuva, Buratlarda ve Moğollarda bulunuyor. Kırgız ve Kazaklarda-ki Salbuurun geleneği benzer özellikleri taşıyor. İki toplumda da Salbuurun'a yaklaşık 40 kişi katılıyor ve bu faaliyet onlarca gün sürüyor." şeklinde konuşuyor.

Salbuurun'a gitmeden önce çevre köylerden ve komşulardan avcılara haber gönderildiğini ve Salbuurun'a kışın ilk günlerinde özellikle ilk kar yağdığında gidildiğini aktaran şecereci Tentiye, Salbuurun yapmanın kurallarına ilişkin şu açıklamaları yapıyor: "Haber verilen Salbuuruncuların ikisi ya da üçü çok iyi avcı, diğer bir avcı ise tecrübeli bir kuş yetiştiricisi konumunda bulunur ve bu kuşçu Salbuurunculara liderlik eder. Yaşlı insanlar da Salbuurunculara 'Yolunuz açık olsun, ganimetlerle geri dönün' şeklinde temennide bulunur."

Salbuuruncuların usta avcılardan oluştuğunu ifade eden şecereci Tentiye, "Avcılar öyle zeki insanlardan oluşur ki avcılığın en küçük nüanslarına kadar hesaplar yapılır. Örneğin dağ keçisi ve koyunu avına giden Salbuuruncular hayvanların kullandığı yolu yarım daire şeklinde oturarak kapatır. Bu oturma biçimleri rüzgarın yönü hesap edilerek seçilir. Çünkü hayvanlar rüzgarın etkisiyle Salbuuruncuların kokusunu alıp bölgeden uzaklaşabilirler. Bir başka Salbuuruncu ise hayvanların kokularını takip ederek yerlerini bulur ve onları Avlanma pozisyonu alan avcılarının görüş açısına girmelerini sağlar. Bu işlem yapılırken dağ keçileri ya da koyunları görüş mesafesinin dışında bir alana yönelirse devreye bu kez tazi cinsi köpek-

Unutulmayan avcılık geleneği: Salbuurun

HABER:
AYGERİM KAÇKINBEKOVA

ler girer. Böylelikle av hayvanları tekrar görüş mesafesine yönlendirilir ve avlanma gerçekleşir." diyor.

Salbuurun'a gidildiğinde yaşlı ve erkek hayvanlar özellikle avlanıyor. Av esnasında Salbuuruncular avladıkları geyiklerin ciğer, kalp ve böbreğindeki kanı temizliyor, ardından karnına tereyağı koyarak av çantasının içinde kendiliğinden pişirmeye bırakıyor. Diğer Salbuuruncular ise dağ keçisi ve koyunların gövdesini derilerinin içine koyarak eve geri dönüyor. Salbuuruncular eve dönüşte yolda karşılaştıkları köylülerden av hediyesi olarak "şıralga" adı verilen avlanan hayvanlara ait boynuz ya da et gibi parçalar veriyorlar. Eve dönerken verdikleri parçalar bazen öyle çok oluyor ki eve eli boş döndükleri bile oluyor. Salbuuruncular köye geldiğinde avladıkları hayvanların etini eşit şekilde paylaşıyorlar. Salbuuruncular pişirdikleri av etini komşularını davet ederek yiyorlar.

Salbuurun Federasyonu

Eski bir avlanma geleneği olan Salbuurun, 21. yüzyılda unutulmaya yüz tutmuş bir vaziyetteyken 2006 yılında Almaz Akunov tarafından yeniden canlandırılmak isteniyor. Akunov, halka Salbuurun'u tüm boyutlarıyla tanıtmak ve insanları aktif spora katılımı teşvik etmek amacıyla "Salbuurun Federasyonu"nu ku-

ruyor. Akunov'un girişimleriyle yeniden faaliyet alanına dönen Salbuurun, milli değerlerin ve geleneklerin yayılması ve etno spor oyunlarıyla birlikte bütün dünyaya açılması için "Salbuurun insanoğlunun ortak kültürü" sloganıyla 15 ülkede etkinlikler düzenleniyor. Salbuurun ilk defa 2016 yılında Dünya Göçebe Oyunları'nda da boy gösteriyor.

Salbuurun Federasyonu'nun faaliyetlerini devletten aldıkları destekle yürüttüklerini söyleyen Akunov, "Salbuurun çalışmalarının devam edebilmesi için maddi ve manevi destek sağlayan kişi ve kurumlarla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 4 yılda bir federasyonun Salbuurun'a ilişkin kurallarında değişiklikler yapıyoruz." şeklinde konuşuyor.

Salbuurun Federasyonu'ndan edinilen bilgiye göre, Salbuurun faaliyetleri kapsamında Bükütçülük (Kaya Kartalı bırakma), Doğanlara çift yem atma, 350 metrelik tazi koşusu, ok atma ve at üzerinde ok atma gibi faaliyetler yer alıyor. "Salbuurun Federasyonu'nda 50 kartal eğiticisi başta olmak üzere kuşçu, okçu ve tazıcı olarak toplamda yaklaşık 200 üye görev alıyor. Adaylar üyeliğe bir yıl deneme süresinin ardından kabul ediliyor. Bu süre içinde Salbuurun Federasyonu'na üye olmak isteyen adaylar federasyon içindeki kurallarla tanışıyor ve etkinliklere katılıyor.

“Genç Gönüllüler-İyi Kalplilerin Dünyası Topluluğu” Eylül 2014’te Kazakistan’ın Kırgızistan ile sınır şehri Korday’da 15 lise öğrencisi tarafından kuruluyor. Üyelerin tamamının gençlerden oluşması topluluğun önemini bir kat daha artırıyor. Topluluk kimsesiz ve hasta yaşlılar başta olmak üzere çevreye ve doğaya yönelik yardım faaliyetlerini kuruluşundan beri aralıksız sürdürüyor.

“Henüz çok genciz, ancak omuzlarımızda ağır bir yük taşıyoruz”

Topluluğun kuruluşuna ilişkin 16 yaşındaki kurucu Ali-na Satılganova, “Her zaman insanlara yardım etmekten memnuniyet duyardım. Etrafımdaki insanlara ve çocuklara yardım etmek benim için paha biçilmez bir his. Eylül 2014’te arkadaşlarımla birlikte ‘Genç gönüllüler-iyi kalplilerin dünyası’ adında bir topluluk kurmaya karar verdik. Ailem bu topluluğu kurma ve yardımlaşma planlarıma her zaman destek oldu.” diyor.

Sovyetler Birliği döneminde de yapılan kolektif ve yardım amaçlı çalışmaları kendilerine örnek aldıklarını belirten Satılganova, “Topluluğumuzu Eylül 2014’te insanlara ve yaşadığımız çevreye faydalı olmak için kurduk. Amacımız yaşlılara, engellilere yardım etmek ve yaşadığımız doğayı temiz tutmak için farkındalık oluşturmak” şeklinde konuşuyor.

Hali hazırda 15 üyesinin bulunduğu Genç Gönüllüler-İyi Kalplilerin Dünyası Topluluğu gece gündüz yaz kış demeden yardım çalışmalarını son hızıyla devam ettiriyor. Topluluk, doğadaki zararlı evsel ve kimyasal atıkları toplayarak ekosistemdeki canlıların yaşam alanlarını temiz tutma amacıyla çeşitli faaliyetler gerçekleştiriyor. Ayrıca topluluk yaşlı ve engelli insanların evdeki temizlik ihtiyaçlarını karşılamak ve ihtiyacı olan insanlara elbise temin etmek gibi kampanyalar da düzenliyor.

“İnsanlara yardım etmekten beni kimse alıkoyamaz”

Topluluk kurulduğunda 5.sınıfta okuyan kurucu Satılganova şimdi ise lisede eğitimine devam ediyor. Gönüllülük esasına göre yürüttüğü çalışmalarının yanı sıra kişisel gelişimine de özen gösteren Satılganova aynı zamanda 3 müzik enstrümanı çalıyor. Toplulukta bütün üyelerin gönüllü olarak çalışmalar yürüttüğünü söyleyen Satılganova, “Benim için insanlara ve doğaya faydalı işler yapmak, parlak ve duygularla dolu bir dünya demektir. Bu yüzden beni hiç kimse insanlara yardım etmekten alıkoyamaz. Yaptığımız işler bizim gibi gençler için gerçekten de zor. Fakat hiçbir şey bu zorlukları aşmak için engel oluşturmuyor”

Topluluğun Ocak 2019’da Korday’da başlattığı atık pilleri toplama kampanyasına ilişkin Satılganova şu ifadele-ri kullanıyor: “İyi ve yararlı işler yapmak için alınan kararlar ciddiyet ister. Biz de topluluk olarak

kullanılmış pilleri toplama kampanyasıyla doğada yaşayan hayvanlar için ciddi ve yararlı bir karar aldık. Ocak ayında başlattığımız kampanya süresinde eksi 30 derecede bile azimle çalışmalarımızı yürüttük. Asla pes etmedik. Bu atıkları toplayarak belki de doğada yaşamını sürdüren onlarca ağaç, kuş, kirpi, köstebek ve solucanın yaşayacağı daha temiz bir alan oluşturabildik. İnsanları da daha duyarlı olmaya davet ettik. Bu kampanya sayesinde artık ilimizdeki okul ve dükkanlarda atık maddeler için çöp kutuları bulunuyor. Ve insan-

lar artık bu kutuları kullanıyorlar.”

Çocuklarımızı destekliyorum

Topluluğunun üyelerinden 11 yaşındaki Ayganiş ve 12 yaşındaki Marat kardeşlerin annesi Aliya Mamatova çocuklarının çalışmalarında onlarla birlikte omuz omuza yürüdüğünü söylüyor. Anne Mamatova, “Çocuklarımızın kurduğu bu topluluk çok değerli faaliyetler yürütüyor. Elllerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorlar. Bazen yolun karşısına geçmekte olan yaşlı bir insanın koluna girerek yardım ediyorlar, bazen de sokaktaki yavru bir kediye mama veriyorlar. Yaptıkları işler gerçekten çok değerli. Yardımsever minik ellere ama bir o kadar da yüce kalplere sahip gençlerden oluşuyor bu topluluk. Ben de evlatlarıma bu çalışmaları gerekli enerjiyi onlara destek olarak vermeye çalışıyorum.” şeklinde konuşuyor.

Anne Mamatova gönüllülük esasına göre yapılan

çalışmaların yüksek motivasyon gerektirdiğini ifade ederek konuşmasını şu cümlelerle sürdürüyor: “Gönüllülerin çevredeki insanlarla özellikle yardım ettiği kişilerle iyi iletişim kurmaları gerekiyor. Gençlerin bu iletişimi kurduğundan eminim. Gönüllük çalışmalarının zor olduğunu düşünüyorum. Çünkü bu tür çalışmalarda birçok tarafla ve insanla irtibatta olunur. Topluluk için enerji, istek ve motivasyon gerektiren çalışmaların çıktısında mutlu bir doğa, sevinçli insanlar görmek en büyük geri dönüşüm diye düşünüyorum”

Toplanan kıyafetler ihtiyaç sahiplerine veriliyor

Durumu iyi olan insanların getirdikleri elbiseler her hafta Genç Gönüllüler-İyi Kalplilerin Dünyası Topluluğu’nun himayesinde ihtiyaç sahipleri insanlara veriliyor. Bu etkinliğe ilişkin konuşan topluluğun 9.sınıfta okuyan üyesi Alim Bekbatırov, “İhtiyaç sahiplerine ulaştırmak üzere topladığımız elbiseleri elimizden geldiğince tamir ederek ve temizleyerek yeni sahiplerine veriyoruz. Soğuk kış günlerinde insanların bir nebze de olsa bu elbiselerle ısındığını görmek beni çok mutlu ediyor.” diyor.

Topluluk Şubat 2019’da düzenlenen sigaraya hayır kampanyası kapsamında Korday sakinlerine yönelik sigaranın zararlarını anlatan çalışmalar yürütüyor. Sağlıklı yaşamaya teşvik etme amacı taşıyan bu kampanya kapsamında sigara içen insanlara bir şeker verilerek sigaranın zararları hakkında geniş bilgiler aktarılıyor.

Topluluğun yeni planlarını kurucu ve lider Satılganova şu cümleleriyle açıklıyor: “Önümüz kış, bu soğuk kış günlerinde evsizlere sıcak yemek ve içecek dağıtımını yapmayı planlıyoruz. Ayrıca bağışçı insanlardan toplayabildiğimiz maddi ve manevi destekleri ihtiyacı olan insanlara ulaştırmayı sürdüreceğiz. Çevre kirliliği oluşturan atıklara karşı da mücadelelerimiz sürecektir.”

HABER:
NİSA YUSSENALİYEVA

Biçimle değişen psikolojiler

Geçmiş yıllarda genelde vücutta kaza sonucu oluşan deformasyonların giderilmesi için adını duyduğumuz estetik operasyonlar, günümüzde popüler kültürün bir ürünü olarak karşımıza çıkıyor. 'İdeal insan' olma yolunda her geçen gün daha fazla insan estetik cerrahların kapısını çalıyor. Tıbbın bu dalından artık sadece oyuncu, aktris gibi sahne insanları değil sıradan insanlar da yararlanıyor. Adeta bir sektör haline gelen estetik cerrahi bu haliyle sadece fiziksel kusurları gidermeye değil, insanların psikolojisini düzeltmeye de hizmet ediyor.

Estetik operasyonlar ilk kez Hindistan ve Mısır'da gerçekleştiriliyor. Şimdilerde Güney Kore liderliğinde neredeyse tüm ülkelerde yapılıyor. Estetik cerrahinin rağbet gördüğü ülkelerden biri de Kırgızistan. Güzelliği için bıçak altına yatan Kırgızların sayısı her geçen gün artıyor.

'Arkadaşımda gördüm, ben de yaptırdım'

10 yıldır Kırgızistan'da güzellik merkezi işleten Doktor Aynura Sagınbaeva kliniğine başvuran hasta sayısının giderek arttığını ve Kırgızistan'da en sık yapılan estetik ameliyatın göze kıvrım yaptırmayı olduğunu belirtiyor. Bişkek'te lise öğretmeni olan Çınara Cusueva da göz kapağı estetiği yaptıranlardan. 53 yaşındaki Cusueva çekik gözlerini beğenmiyor ve estetik yaptırmaya karar veriyor. Cusueva 'Biz kadınlar her zaman güzel olmak isteriz. Ancak, zaman geçtikçe yüzümüzde kırışıklıklar oluşuyor. Aslında daha önce estetik yaptırmak hiç aklımdan geçmemişti. Bir gün baktım ki, arkadaşım gözünün üstündeki eti aldirarak kıvrım yaptırmış. Gerçekten çok güzel olmuştu. Sonrasında ben de yaptırmak istedim. Arkadaşımdan ameliyatını yapan cerraha gittim. Korkacak hiçbir şey olmadı. Şimdi kendimi daha iyi ve güzel hissediyorum.' diyerek ameliyattan sonra kendini daha çok beğendiğini açıkça ifade ediyor.

'Güzel olmak her şeyden önemli'

Kimisi estetik operasyon yaptığını söylemekte bir mahsur görmezken, kimisi ise adeta bir sır gibi saklıyor. 22 yaşındaki Gülnur C. sorularımızı adını açıklamamak şartı ile cevaplıyor. Üniversite öğrencisi olan Gülnur C. genç yaşına rağmen 2 kez bıçak altına yatıyor. İlkinde gözünün üstüne kıvrım yaptırıyor, ikincisinde ise dudağını büyütüyor. Özgüveni fiziksel güzellik ile bağdaştıran genç kız için estetik ameliyat olmaktan başka çare görünmüyor. Gülnur C.'nin 'Benim için güzellik ilk sırada yer alıyor. Ben gözümün Avrupa stilinde olmasını istedim. Sonra aileme söyledim. Onlar da desteklediler. Ameliyattan sonra kendime olan özgüvenim yükseldi. Önceden arkadaşlarımla yanında çekinirdim. Şimdi ise o duyguları yaşamıyorum. Bakımlı olmak, güzel olmak güzel değil mi?' sözleri beğenilme arzusunun gençlerin hayatını nasıl etkilediğinin ispatı oluyor.

Estetikten sonra sağlığından oldu

Estetik operasyonları elbette her zaman mutlu sonuç vermiyor. İstatistiksel bilgilere göre ameliyatla görünüşünü değiştirenlerin %15'i sonuçlardan memnun kalmıyor. Kimi zaman cerrah hatasından kimi zaman ise aradığını bulamamaktan bazı insanlar hayallerindeki görüntüye kavuşamayabiliyor. Bir yıl önce yaptırdığı estetik ameliyat yüzünden bunalıma giren Gulira Abdiyeva güzelleşeceğim derken sağlığından oluyor. Oş'da yaşayan Abdiyeva arkadaşının tavsiyesi üzerine göz kapağı estetiği yaptırıyor. Ancak ameliyat sonrası gözündeki şişlik bir türlü geçmiyor. Abdiyeva yaşadıklarını 'Doktorum birkaç hafta içerisinde şişliğin gideceğini söylemişti. Benimki bir türlü geçmedi. Şişlik geçmediği gibi bir de gözlerim sürekli sulanmaya başladı. Yaşadığım stresi kelimelerle anlatamam.' sözleri ile anlatıyor.

Bir sene sonraki ameliyat gününü heyecanla bekliyor

Cerrah Doktor Musa Matayev 'Avrupa'da estetik ameliyatlar çok gelişmiş durumda ama ben yine de karşıyım. Akıl almayacak estetik operasyonlar yapıyorlar. Ameliyatın zararsız olduğunu kimse söyleyemez. O süreçte olmasa da zaman içerisinde zararları çıkar.' şeklinde açıklaması ile hiçbir sağlık sorunu yokken yapılan ameliyatlara karşı çıkıyor. Olumsuz uzman görüşleri ve yaşanan olumsuz deneyimlerin yanı sıra önümüzdeki yıllara randevu alıp, sabırsızlıkla ameliyat gününü bekleyenler de var. Üniversite öğrencisi Gülzina Aydaraliyeva tecrübesine güvendiği cerrahın kapısında sıra bekliyor. Duygularını şu sözlerle ifade ediyor: 'Ben ilk defa estetik ameliyat yaptıracam. Akrabalarım ve arkadaşlarım arasında estetik ameliyat yaptıranlar da çok. Seçtiğim cerrahi sırada bekleyen birçok insan varmış. Göz kapağı estetiği yaptırmak için bir sene sonraya gün aldım. Şimdiden heyecanlıyım.'

HABER:
FARİDA KAÇIBEKOVA

HABER:
DİNARA KUTTUBAYEVA

Motosikletli Seyyah

Hakan Eriş'in yıllık izni her yıl uzun bir iş temposunun sonunda kullanılan sıradan izinlerden değil. Bankada IT uzmanı olarak çalışan Eriş, yıllık izinlerinde motoruyla İstanbul'dan uzak diyarlarda alıyor soluğu. 28 yaşındaki Eriş çocukluktan beri şimdi yaşadığı hayatın hayalini kuruyor.

Eriş tam 14 gündür motosikletiyle yollarda. Türkiye'den başlayan yolculuğunda Kırgızistan'a kadar 7500 km yol katediyor. Bir de bu yolun dönüşü var elbette. Bu yolculukta bazen bir bankta yatıyor, bazen çadırda. Bazen de misafir ediyorlar, yediyorlar, içiriyorlar. Eriş insanları evlerinde, sofralarında tanıyor. Ona göre turunun en keyif verici yanı da bu.

Daydan yeğene

Gezi serüveni ilk olarak 21 yaşındayken bisikletle başlıyor. Eriş hikayesini şöyle anlatıyor: 'İlk bisikletimi dayım aldı. Dayım neredeyse tüm Türkiye'yi bisikletiyle gezmiştir. Küçüklüğümden beri ona hep özenirdim. İstanbul'da üniversite kazanınca bana bir bisiklet aldı. Önceleri sırf İstanbul trafiğinden kurtulmak için kullandım. Sonra bisiklet kulüplerine katıldım. Bazen dayımla bazen kulüp arkadaşlarımla bisikletle Türkiye'nin 75'e yakın şehrini gezdim.'

Dünya turuna Doğu'dan başladı

Eriş iki yıl boyunca bisikletiyle Türkiye'de neredeyse gezmediği şehir bırakmadığı gibi yurtdışına çıkıp Kıbrıs'ı ve Dubai'yi de geziyor. Ama amacı dünya turu olan Eriş'e bir süre sonra bisiklet yetmiyor ve kendisine 2015 yılında çocukluk hayali olan motosiklet alıyor. Genelde dünya turu denince nedense ilk olarak Avrupa ülkeleri gelir aklı. Ancak onun rotası alışlagelenin biraz dışında oluyor. İlk başlarda kısa mesafeleri seçiyor. 4500 kmlik Yunanistan turunu 11 günde tamamlıyor. Daha sonra da 2 ay boyunca ilk büyük gezisinin planlarını yapıyor ve 9 ağustosta, iş çıkışında yola koyuluyor. İstanbul'dan başladığı rotası Gürcistan, Rusya, Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan'a kadar uzanıyor. Bu rotayı seçme sebebini ise şu sözlerle açıklıyor: 'Buralar Türklerin yaşadığı yerler. Ben aslında onları merak ettiğim için geldim. Özbekistan'daki Semerkant, Buhara. Oradaki tarihi yerleri merak ediyordum. Kırgızistan'daki, Kazakistan'daki eski Türk boylarını merak ediyordum.'

'Misafir gibi ağırlandım'

Eriş gezerken dünyayı keşfetmeyi, yeni insanlar tanımayı, yeni tatlar tatmayı seviyor. Onun bu merakının gittiği her yerde farklı deneyimler yaşattığını şöyle anlatıyor: 'Bu dünyaya sadece çalışmak için geldiğimizi düşünmüyorum. Her yeri görebildiğim kadar göreceğim. Yeni deneyimler yaşayacağım. Bu coğrafyada o kadar güzel deneyimler yaşadım, o kadar güzel karşılandım ki. İlk olarak insanlar çok sıcak. Özbekistan'da fotoğraf çekeceğim, çocuk-çocuk hemen yanıma koşuyorlar, benimle fotoğraf çekirtmek istiyorlar. Herkes bir şeye ihtiyacım var mı, bu gece nereye gideceksin, gel bizimle kal diyor ve sürekli yardım ediyor. Misafir gibi ağırlandım diyebilirim. Doğası çok güzel. Kırgızistan'a girer girmez yemyeşil bir doğa kucakladı. Her yer tablo gibi. Doğası, gölleri, kanyonları, şelaleleri daha saya-

madığım birçok güzelliği size adeta görsel şölen sunuyor. Ayrıca yaylalarındaki o şeker mi şeker insanların motora olan bakışları, içtenlikleri ve misafirperverliği akıldan uzun süre çıkmayacak şeyler.'

'Manas Üniversitesi'ni görünce şok oldum'

Bu uzun yolculukta hangi ülkeye nasıl gideceğini, nerede kalacağını genelde önceden planlıyor. Biskek için böyle bir plan yapmaması onu Manas Üniversitesi ile tanıştıyor. Eriş bu konuda 'Genelde temkinli çıkarım yola. Nerede, ne yapacağım bellidir ama Biskek'e gelirken nerede kalacağım hakkında bir fikrim yoktu. İstanbul'da Kırgız bir arkadaşım vardı. Onu aradım. Amcasını önerdi, sana yardımcı olur dedi. Biskek'e gelince amcasıyla buluştuk. Beni direkt Manas Üniversitesi'ne getirdi. Üniversiteyi görünce şok oldum. Türk-Kırgız hep beraber çalışıyor, bir aile olmuş. Çok hoşuma gitti' diyor.

'Önemli olan hayalimi yaşamak'

O cesurca bir iş yapıyor. Çünkü yolculukta her şey planlandığı gibi gitmeyebiliyor. Nukus'da çölden geçerken korku dolu anlar yaşıyor. O anları şöyle anlatıyor: 'Bir gün çölden geçerken benzinim bitti. Ne yapacağımı bilmeden saatlerce çölün ortasında bekledim. 8 saatlik beklemenin ardından bir araba geçti. Çölde serap görüyor gibi oldum. Yardım ettiler de kurtuldum ama o araba hiç gelmeyebilirdi de. Tabi ben tüm bunları göze alarak çıkıyorum yola. Bisiklet turlarında da cami avlusunda kaldım. Batum'a gittiğimde bir arkadaşımın tanıdığı vardı ve o beni karşılayacaktı. Ama olmadı. Biraz geç saate kaldım ve durakta uyumak zorunda kaldım. Benim için nerede kaldığının bir önemi yoktu. Önemli olan hayalimi yaşıyor olmamdı.'

Motor eğitmeni olacak

Şimdiden Eriş'in 2 yıl sonrasında ne yapacağı belli. Bir başına motor yolculuklarında plan yapmak için bol bol vakit oluyor. Daha sonra da rotalarını belirliyor. Bu turu tamamladıktan sonra bir sonraki yıllık izninde ilk durağı bu turunda vizesi olmadığı için gidemediği Moğolistan olacak. Gezip gördükçe daha fazla motive olan Eriş, işini bırakıp sevdiği işe yönelmeyi bile düşünüyor. Biraz para biriktirip sonra motor eğitmeni olmak istiyor.

'Şimdi hayalini kurduğum yerde yeni hayallerin peşindeyim'

'Ben çocukken başladım hayal kurmaya. Ben büyüdüm ve benimle birlikte hayallerim de büyüdü. Şimdi hayalini kurduğum yerde yeni hayallerin peşindeyim. Ben gerçekleşmesini istediğim şeylerin önce hayalini kurar, daha sonra ise gerçekleşmesi için elimden geleni yaparım. Hayal kurmaktan asla vazgeçmedim. Yolu, yolculuğu ve kısacası sizin hakimiyetiniz de olmayan bir dünya da hareket etmeyi yani yaşamayı öğreniyorum.'

HABER:
AZİM TOKTOBEKOV

Nesli tehlike altındaki hayvanlar

Dünyada birçok canlı türü yaşam sürüyor. Ekosistemde meydana gelen bozulmalar ve insanların neden olduğu etkilere dolayı çeşitli canlı türünün soyu tükenme tehlikesiyle karşı karşıya. Yetkili kuruluşlar tarafından acil önlemler alınmadığı takdirde birçok canlının daha önceden de olduğu gibi nesli tükenecek.

21. yüzyılın en önemli çevre sorunlarının başında gelen küresel ısınma, ekosistemin bozulmasına ve canlıların yaşam alanlarına doğrudan etkide bulunuyor. Doğaya gerekli özenin gösterilmemesi ve insanların yaşam alanlarını arttırması doğada yaşayan diğer canlıların da hayatını tehlikeye sokuyor. Özellikle doğada yaşayan vahşi hayvanlar neslini kaybetme tehdidinde maruz kalıyor. Daha önceden yaşam süren artık sadece resimlerini görebildiğimiz birçok hayvan gibi günümüzde de pek çok hayvan derisinden kürk yapmak, tüyünden yastık ve yorgan yapmak ya da boynuzlarından aksesuar yapmak gibi nedenlerden dolayı soyunu kaybetme tehlikesi altında bulunuyor. Yüksek dağlarla çevrili Kırgızistan'da iklim koşullarının elverişli olması nedeniyle çeşitli yabani hayvan türü bulunuyor. Ancak bu hayvanlar içerisinde Tien Shan Boz Ayısı, Altın Kartal, Manül, Kara Orman Tavuğu ve Kızıl Geyik (Bugu) gibi hayvanlar yine nesli tükenme tehlikesi altında bulunan en önemli hayvanlar olarak karşımıza çıkıyor.

Tian Shan Boz Ayısı

Boz ayı türlerinden biri olan Tien Shan Boz Ayısı, Tanrı Dağları'nın eteğinde yaşıyor. Diğer ayı çeşitleriyle kıyaslandığında daha küçük bir yapıya sahip olan Tien Shan Boz Ayısı hem etçil hem de otçudur. Tien Shan Boz Ayısı'nın en fark edilir özelliği ise uzun tırnaklara sahip olmasıdır. Bu ayılar doğal yaşam alanlarında yaklaşık 30 yıl ömür sürüyorlar.

4 yılda yaklaşık beş kez doğum yapan bu ayıların yavrularından sadece yarısı uzun yıllar yaşayabiliyor. Kırgızistan Milli İstatistik Komitesi'nin 2018 yılı verilerine göre Kırgızistan topraklarında sadece 162 Tien Shan Boz Ayısı yaşıyor. Ülkede sayısı her geçen gün azalan Tien Shan Boz Ayısı'nın nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Uzmanların açıklamasına göre Boz Ayıların sayısının azalmasının en büyük nedeni derisinden kürk yapmak için yasadışı avlanmasıdır. Yetkililer yasadışı avcılığı önlemek için Tien Shan Boz Ayısı'nı öldürenlere bir milyon som para cezası uyguluyor.

Altın Kartal: Gök Kuşu

Başınızı yastığa koyduğunuzda bir kus tüyüne yattığınızı hiç düşündünüz mü? Evet insanların daha rahat bir uykuya sahip olması için en fazla avladıkları hayvanların başında geliyor Altın Kartallar. Tanrı Dağlarının eteklerine ve yüksek ağaçların zirvesine yuvalarını yapan Altın Kartallar nesli tükenmekte olan hayvanlar sınıfında yer alıyor.

Kırgızistan Çevre ve Ormanları Koruma Ajansı (KÇOKA)'nın 2017 yılı verilerine göre ülke topraklarında sadece 436 Altın Kartal bulunuyor. Altın Kartallar, tüylerinden yastık ve yorgan gibi çeşitli ürünler yapmak üzere avcıların hedefi oluyor.

Kar Parsı: Yüksek Dağ Padişahı

Kar Parsı ve İrbis gibi isimlerle de bilinen Ak İlbirs vahşi kedi familyasının bir üyesidir. Ak İlbirs yaylalarda, derin geçitlerde ve dik yamaçlarda yaklaşık 2 bin ile 6 bin metre yüksek rakımlı yerlerde yaşıyor. Uzun ve esnek bir gövdeye, kısa bacaklara ve uzun bir kuyruğa sahip olan Ak İlbirsler'in derisi ise halka şeklindeki gri lekelerden oluşuyor.

Derisinden kürk yapılabilmesi Ak İlbirs'e olan ilgiyi daha da arttırıyor. Bu durum ise vahşi Kar Parsı'nın neslinin tükenme tehlikesiyle karşı karşı kalmasına yol açıyor. Önemli anavatanlarından biri olan Kırgızistan'da da sayıları her geçen gün azalan Ak İlbirslerin ülkedeki sayısı KÇOKA'nın 2017 yılı tahmini verilerine göre sadece 500.

Manül: Yalnız Şövalye

Pallas kedisi olarak da tanınan Manül, evcil kedilere benzerliğiyle ün yapmış, nadir rastlanan avcı kedilerden biridir. Manül'ü evcil kediden ayıran en önemli özelliği kısa ve kalın bacaklara ve sık yünlü deriye sahip olmasıdır. Manüllerin en önemli besin kaynağı kemirgenler, böcekler, keklik ve başka kuş türleri ile meyvelerdir.

Üreme dönemlerinde kısa süreliğine dişilerle bir araya gelen erkek Manüller hayatının büyük bir çoğunluğunu yalnız geçirdikleri için Yalnız Şövalye olarak da bilinirler. Manüllerin sayısı kış aylarının sert ve soğuk geçmesi ile bilinçsiz avcılık gibi nedenlerden dolayı her geçen yıl azalıyor. KÇOKA'nın 2017 yılı verilerine göre ülkede yaşayan Manül sayısı sadece 20'dir.

Kara Orman Tavuğu: Altın Horoz

Kara Orman Tavuğu, kısa gagası ve parlak siyah tüyleri olan küçük bir kuş türüdür. Kara Orman Tavuğu, Kırgızistan'ın Çon-Kemin ve Isık-Göl bölgelerindeki ladin ormanlarında yaşıyor. Kara Orman Tavuğu tüylerinden dolayı avcıları ziyadesiyle cezbediyor. Ayrıca endüstrinin etkileri ve çobanların otlatma, dağcılık, kayak ve çilek toplama gibi nedenlerden dolayı Kara Orman Tavuğunun sayısında azalma meydana geliyor. Kırgızistan Milli İstatistik Kurumu'nun verilerine göre ülkede yaşayan Kara Orman Tavuğunun sayısı sadece 180'dir.

Kızıl Geyik: Ana Maral

Kırgızlar tarafından Bugu olarak da bilinen Kızıl Geyik, Kırgız mitolojisinde de çok sık yer alıyor. Kutsal bir hayvan olan Kızıl Geyik çok görkemli bir yapıya sahiptir.

Ortalama ömürleri 20 yıl olan Kızıl Geyikler çoğunlukla ladin ormanlarında yaşarlar. Kızıl Geyik'in önemli bir baska özelliği ise güçlü bir yapıya sahip olmasıdır. Doğal yaşam alanlarında Kızıl Geyikleri sadece kurtlar avlayabiliyor. Kızıl Geyiklerin sayısının azalmasındaki en önemli faktör boynuzundan aksesuar yapma talebidir. 19. Yüzyılda Kızıl Geyik Kırgızistan'ın bütün topraklarında görülmekteyken günümüzde sayıları giderek azalıyor. Kırgızistan Milli İstatistik Komitesi'nin 2018 yılındaki açıklamasına göre ülkede yaşayan Kızıl Geyik sayısı sadece 54'tür. Bu hayvanlar ise özel koruma alanlarında insanların erişemeyeceği bölgelerde yaşıyor.

Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Devlet Madalyası aldı

HABER: MEDIA MANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVI

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü Başkanı Prof. Dr. Tinatin Döölötkeldiyeva, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Madalyası'na lâyık bulundu.

Kırgız Cumhuriyeti'nin Bağımsızlık Günü dolayısıyla Cumhurbaşkanı Sooronbay Cenbekov'un 29 Ağustos 2019 Tarihli Kararı'na göre Prof. Dr. Döölötkeldiyeva'ya "Kırgız Cumhuriyeti'ne Emeği Geçen Bilim İnsanı" unvanı verildi.

Prof. Dr. Döölötkeldiyeva'ya madalya, çalışmalarıyla Kırgızistan'ın sosyoekonomik gelişimine, kültürel ve entelektüel potansiyelinin artırılmasına katkı sağlamasından dolayı verildi.

KTMÜ'de 3 Eylül 2019'da gerçekleştirilen 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı ilk Senato toplantısında Prof. Dr. Döölötkeldiyeva, Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev tarafından üniversite camiası adına kutlandı.

Prof. Dr. Döölötkeldiyeva, kendi alanında yaptığı yenilik getiren 250 özgün çalışmasının ve 10'a yakın patentinin olduğunu ifade ederek bu başarının azimle çalışmanın bir sonucu olduğunu vurguladı.

Kazakistan'dan En İyi Kısa Film ödülü

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi, "Uluslararası Baykanur Kısa Film Yarışması"ndan 'en iyi kısa film' ödülüyle döndü.

Kazakistan'ın Almatı Şehri'nde 4-8 Eylül 2019 tarihleri arasında düzenlenen 4. Uluslararası Baykanur Kısa Film Yarışması'nda, yönetmenliğini İletişim Fakültesi mezunu Karaş Canışov'un yaptığı "Elveda" adlı film, "en iyi kısa film" ödülüne lâyık görüldü.

Yarışmada ayrıca "Elveda" adlı filmin oyuncularları Daniyel Kurmanaliyev ve Salamat Nurmambetov "en iyi erkek oyuncu" ödülünün sahibi oldu.

HABER: MEDIA MANAS

